BIBLIOTECA CENTRALA ASOCIATIUNEA 3110

Anul al 56-lea

14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 8 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 41 Duminică 12 Februarie 1939

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

14 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.

Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

AGRICULTURA INTENSIVĂ

Rentabilitatea în agricultură nu mai este condiționată azi, în principal, de cantitatea și calitatea recoltei, cât de conjunctura prețurilor.

Criza din 1929 s'a adâncit și s'a generalizat prin prăbușirea prețurilor pe piața cerealelor și de atunci aceste produse n'au mai cunoscut situații deosebit de bune.

Spre a veni în sprijinul producătorilor, guvernele fac sacrificii considerabile pentru susținerea prețurilor, sacrificiile consimțite de totalitatea țărilor agricole și mai puțin agricole.

E de ajuns să arătăm, mai întâi, că în ciuda situației neprielnice a prețurilor, mai toate țările exportatoare și-au sporit în ultimii ani suprafețele de cultură, iar la acestea s'au adăogat și țările importatoare — industriale — prinse în curentul de agrarizare, sub impulsul politicei autarhice.

Rezultatul? Supraproducție.

Fapt e că excedentul de grâu al țărilor exportatoare se ridica anul trecut la 31 milioane tone, iar din acest imens disponibil nu s'a putut scurge pe calea exportului nici măcar jumătate. Și această situație nu este un fenomen specific anului 1938, pentrucă și în 1935—36 exportul a fost numai de 13.8 milioane tone; în 1936—37 de 16.5 milioane tone, iar în 1938 de 14.4 milioane.

Pe de altă parte, prețurile au scăzut pe toate piețele. mai ales în ultimele 6 luni ale anului trecut, când pierderea, dela prețurile din Iunie până la cele din Noembrie, a atins chiar 47%.

Această criză a prețurilor la cereale pare să se permanentizeze și în ea trebue să identificăm însăși criza agriculturii bazată pe cultura extensivă și exclusivă a cerealelor.

Continuarea pe aceste făgașe nu se mai poate, pentrucă în ziua când guvernele nu vor mai putea menține sacrificiile pentru susținerea prețurilor, prăbușirea clasei agricultorilor va fi sigură. Iată de ce, pentru evitarea acestei sumbre eventualități, va trebui să luăm calea unor noui orientări în economia agricolă.

In această privință, avem de constatat că declarația-program a actualului guvern a avut în vedere desigur tocmai această problemă, atunci când afirmă necesitatea desvoltării agriculturii intensive, cu mențiuni speciale pentru cultura plantelor industriale și de nutreț, pentru creșterea vitelor, desvoltarea pomiculturii și viticulturii, raționalizarea și naționalizarea exploatărilor forestiere, în afară de cultura sistematică a porumbului, care, întâlnind o concurență mai slabă pe piață, se bucură de o ținută mai fermă a prețurilor.

Incurajând evoluția economiei noastre agrare în aceste direcțiuni, vom cruța marei masse a agricultorilor zilele grele ce ar fi așteptat-o de pe urma restrângerii sale la simpla și exclusiva cultură a cerealelor și vom izbuti încă de pe acum să-i sporim rentabilitatea și să-i ridicăm standardul de viață.

Problema spaniolă și situația internațională

Evenimentele care domină situația europeană de astăzi sunt pe deoparte victoria generalului Franco și noul aspect internațional al problemei spaniole decurgând din această victorie și pe de altă parte tensiunea italo-franceză.

In ce privește chestiunea spaniolă, se poate spune că de aci în colo se deschide adevărata criză spaniolă, pe terenul ei politic internațional și că, dacă, cel puțin teoretic, neimixtiunea a putut figura ca element de tactică în timpul conflictului militar spaniol, acum când se apropie momentul soluționării politice adică al viitorului regim spaniol, intră în joc interese atât de serioase încât va trebui să urmeze, și de data aceasta, nu numai teoretic ci practic o activă acțiune diplomatică internațională.

Dealtfel aceasta a și început. Declarațiile d-lui Bonnet, misiunea d-lui Berard pe lângă generalul Franco, intervenția Marei Britanii în ce privește insula Minorca, acțiunea comună franco-britanică pentru a face să înceteze vărsările inutile de sânge în nenorocita Spanie, toate acestea dovedesc că problema spaniolă este astăzi o problemă internațională la a cărei definitivă soluționare vor fi atente toate statele care au interese strâns legate de viitorul regim al Spaniei. Acordul franco-britanic, este, după cât se poate judeca din faptele de până acum, deplin și pe această chestiune. Franța și Anglia persistă în a susține necesitatea retragerii imediate, după terminarea conflictului militar, a trupelor italiene și abținerea Italiei dela orice amestec politic în Spania de mâine și respectarea absolută a integrității și independenței Spaniei. Aceste cereri au fost de altfel formulate de d. Chamberlain la Roma și primul ministru englez a adus la îndeplinire, promisiunea formală a d-lui Mussolini că ele vor fi îndeplinite.

E de prisos să insistăm asupra importanței pe care o are respectarea acestei promisiuni pentru Franța în primul rând și pentru Marea Britanie, care a afirmat de repetate ori interesul ei la menținerea statului-quo mediteranean. Baza acordului anglo-italian este statul-quo mediteranean.

Acesta fiind aspectul politic actual al problemei spaniole este evident că soluționarea ei depinde aproape exclusiv de raporturile dintre Franța și Italia. Și astfel tensiunea italo-franceză, provocată de cunoscutele revendicări teritoriale italiene, constitue direct și indirect, un factor esențial și determinant al modului cum se va desfășura și soluționa problema spaniolă.

D. Bonnet cu prilejul discursului său din Senatul francez a vorbit Italiei cu sinceritate și cu hotărâre. Franța rămâne nestrămutată în hotărârea ei de a nu ceda „nici o fărâmă din teritoriul ei și de a nu sacrifica nimic din rolul ei de mare putere în nici o parte a lumii". Și în această privință acordul franco-britanic este deplin și el a căpătat, în urma declarației d-lui Chamberlain cu privire la sprijinul pe care se poate bizui Franța din partea Marei Britanii, o valoare internațională practică de care nu se poate să nu se mai țină seama. Se pare — după câte afirmă „Informazione Diplomatica" ale cărei aprecieri au un caracter oficial — că declarația d-lui Chamberlain n'a produs surpriză în cercurile autorizate italiene. Mai mult chiar, „Informazione Diplomatica" afirmă că declarația d-lui Chamberlain din Camera Comunelor „nu se deosebește de cea făcută de d. Chamberlain la Roma în timpul

(Continuare in pag. 2-a)

A murit Papa Pius XI

Cetatea Vaticanului, 10 (Rador). — Papa Pius XI a încetat din viață azi, Vineri dimineață, la ora 5,31.

Inainte de a sucomba Papa a primit Sfânta Impărtășanie din mâinile cardinalului Lauri.

*

Cetatea Vaticanului, 10 (Rador). — **Papa Pius XI și-a păstrat până la urmă luciditatea.**

Mișcarea buzelor arăta că Suveranul Pontif urmărea rugăciunile prelaților ce-l asistau.

Inainte de a-și da sfârșitul Papa a schițat gestul binecuvântării.

In ultimele sale clipe Papa a fost asistat de dr. Ratti, mai mulți ecleziastici, profesorul Aminta Milani, medicul particular al Sf. Părinte.

Monseniorul Gonfalioneri, camerierul secret al Papei a telefonat imediat decesul autorităților ecleziastice.

Cardinalii Eugenio Pacelli, secretar de stat al Vaticanului; Caccia, Dominici și marchizul Serafini, guvernatorul Cetății Vaticanului, s'au dus imediat la etajul al doilea al palatului Pontifical, intrând în apartamentele Papei.

D. Beneș a sosit la New-York

New-York, 9 (Rador). — D. Eduard Beneș a sosit Joi la New-York.

D. Laguardia, primarul orașului, a dat o recepție în cinstea fostului președinte al Cehoslovaciei.

FILME

— Unde ați fost aseară?
— La teatru.
— Era frumos spectacolul?
— Care?
— Piesa.
— Nu ne interesează. Vrei să știi ce înseamnă spectacolul pentru noi? Toaletele, coafurile, bijuteriile, flirturile. Nu e așa, Jean?
— Da.
— Cine era cea mai frumoasă și mai elegantă?
— Știi că-mi placi! Când am fost și eu acolo, cum mai întrebi așa ceva? Nu-i așa, Jean?
— Da.
— Prezentele se exclud, bâlbâe un bătrân. Ele sunt „hors d'oeuvre".
— „Hors concours" vrei să zici, îl corectează nevasta, ciupindu-l de ceafă.
— Din moment ce toți cei dimprejur nu-și mai luau ochii dela mine, nu însemnează că eram cea mai reușită? Nu-i așa, Jean?
— Da.
— Reușită, e bine zis, fiindcă semnifică ceva făcut, iar nu născut.
— Te înșeli. Finețea, eleganța, distincția, seducțiunea nu se cumpără. Ele se nasc odată cu omul.
— Cu omoaia. vrei să zici.
— Ești nesuferit. Nu-i așa, Jean?
— Da.
— Pot să vă mai spun că la ieșire, pe când el se lupta să-mi scoată blana dela garderobă, un tânăr nu s'a putut reține să mă sărute pe vârful urechii. Nu-i așa, Jean?
— Parcă spuneai că Jean era pe frontul dela garderobă!
— Ai ajuns insuportabil! Nu mai pricepi nimic! Poate să-ți spună și Jean.
— Da, îngână soțul, cu ochii la un păianjen care trage cu urechea într'un colț al tavanului.

Când musafirii se răresc, prietenul îl ia de o parte și-l întreabă:

— Este adevărat că ai văzut și ai auzit tot ce spune ea?
— Așa!
— Atunci, de ce zici mereu da?
— Pentrucă, în principiu, este inelegant ca soții să se contrazică în societate. Iar în speță, îți închipui ce așa fi pățit!

DON JOSE

Franța se apără

Am citat Joi o declarație din cuprinsul discursului ținut de d. Georges Bonnet, ministrul de externe al Franței, care a arătat în parlament că marea republică nu poate de dragul oaspeților nepoftiți să condamne pe propriii săi fii la șomaj și la mizerie.

In Franța problema nu are nici pe departe gravitatea pe care o are la noi, unde câmpul muncii, în toate diversele lui domenii, a fost completamente invadat de refugiați veniți de aiurea și toleraţi la noi cu o blamabilă îngăduință.

Cu toate acestea Franța generoasă și ospitalieră dă un strigăt de alarmă, acum când problema e la început, când munca francezilor n'a fost încă prea mult acaparată de intrușii socotiți indezirabili aiurea!

D. Wladimir d'Ormesson în primul articol din Le Figaro *cu data de 6 Februarie, scrie între altele:*

„Acum paharul e plin... Prezic șefilor răspunzători ai „Frontului popular" — cari de multă vreme au pregătit și favorizat încercarea ce ne împovărează — un val de xenofobie cum nu s'a mai văzut în Franța. Acest val va porni din adâncurile țării, va fi sălbatec și irezistibil și tocmai acei nefericiți „exilați" și „refugiați" demni de ospitalitatea noastră cordială, vor fi atunci victimele".

Suntem încredințați că Franța va ști să rezolve în liniște, ordine și omenie, grava problemă ce neliniștește profund pe fiii săi, cari își văd periclitate munca și viitorul lor.

Factorii răspunzători din toate țările unde problema se pune cu mai multă intensitate, trebue să rezolve cu hotărâre și mai ales LA VREME, chestiunea arzătoare a protecției elementului etnic național, prin îndepărtarea efectivă a oaspeților indezirabili cari s'au făcut stăpâni în casa care nu e a lor.

Trupele generalului Franco au ocupat insula Minorca

Populația și detașamentele militare fraternizează cu naționaliștii

Miliției guvernului republican sunt desarmați la frontiera franceză

Burgos, 9 (Rador).— Azi dimineață în zorii zilei, naționaliștii au debarcat la Ciudadela, pe coasta apuseană a insulei Minorca.

Debarcarea s'a produs pentru a sili garnizoana localității care se revoltase, de a se preda.

Actualmente aproape întreaga insulă este ocupată de naționaliști. Conducătorii republicani continuă să se îmbarce pentru a pleca în străinătate.

situate în zona spaniolă s'au golit.

Pentru moment este imposibil să se priceapă ce se petrece dincolo de linia munților, care împiedică vizibilitatea la o distanță mai mare de 600 metri. Inainte cu vreo jumătate de ceas de ora 14 s'au auzit salve de artilerie trase asupra șoselei, dincolo de linia munților.

Telegramele sosite în cursul nopții, în corpul ziarului.

La frontiera Franței

Le Perthus, 9 (Rador). — La ora 14.05 soldații naționaliști au arborat drapelul naționalist spaniol la postul de frontieră franco-spaniol le Perthus.

Imediat ce s'a răspândit svonul că trupele naționaliste s'apropie de frontieră, o panică indescriptibilă a cuprins fugarii ce așteptau la graniță momentul de a trece în Franța. Mulțimea a început să alerge pe străzile localității Perthus de pe teritoriul spaniol. Casele

(Continuare in pag. 2-a)

In corpul ziarului:

Italia poate mobiliza 10 milioane oameni

O nouă mișcare in magistratură

PRIN MUNCĂ

de I. VION

Aproape toți vizitatorii străini, care își publică impresiile din București, își manifestă admirația pentru progresele edilitare realizate și, dacă sunt unii cari fac rezerve în ce privește varietatea stilurilor și contrastele de aspect, mai toți nu uită să-și exprime mirarea că, într'o țară atât de binecuvântată de Dumnezeu, sunt totuși atât de mulți cerșetori tolerați pe străzile principale ale Capitalei.

Dela început și streinii și autohtonii sunt de acord că această situație, specific orientală, nu este datorită faptului că la noi ar fi mai multă mizerie ca aiurea.

Prestigiul pe care trebue să-l aibă Capitala unei țări, impune o armonie între înălțimea clădirilor și buna stare a locuitorilor, între străzile asfaltate și grija față de cei cu adevărat lipsiți de mijloace de trai.

Pentru un oraș ca Bucureștii, cu mijloacele de asistență socială oficiale și particulare, plaga nu o constitue cei cu adevărat săraci, ci indivizii cari din cerșetorie și-au făcut o profesie.

Două lucruri deosebite deci: ajutorarea adevăraților desmoșteniți ai soartei și înlăturarea spectacolului degradator pentru mândria unei țări bogate, liota de cerșetori-șarlatani cari atin calea trecătorilor.

S'a vorbit deseori despre asistența socială prin muncă, forma sub care statele moderne cristalizează mila și ajutorarea celor în lipsă și s'a propus și la noi adoptarea acestui sistem grație căruia s'ar face o operă salutară și s'ar lua Bucureștilor aspectul de târg oriental.

Răsfoind un documentat volum al d-lui dr. Pompei Gh. Samarian — volum dintr'o operă uriașă despre medicina și farmacia în trecutul românesc — ne întrebam imaginația: cum erau Bucureștii acum o sută de ani, care era aspectul străzilor, trotuarelor și clădirilor, ce impresie îți făcea mulțimea?

Imens a fost progresul într'un secol de viață și nemai pomenită a fost evoluția urbanistică a satului lui Bucur! Ce contrast între opaițele de

(Continuare in pag. 2-a)

Școala țăranului

de A. CORTEANU

Intr'una din scrisorile primite de amicul meu „Nică Marin" de la prietenii lui țărani dintr'un sat din Vlașca, am găsit următoarele fraze: „Nică Marine, la noi în comună s'ar putea face o școală de meserii pentru copii, fete și băeți, cum spuneți d-voastră, de covoare, dar nu este stăruință. Nică Marine, este mult de vorbit dar nu se poate scri... Nică Marine, nu te rog de nimic de cât să vii să ne vărsăm focul... Nică Marine, închid această scrisoare, că este mult de vorbit, eu v'aș ruga să mai veniți cât este timpul bun să mai stați cu oamenii de vorbă — la noi — sânt multe de făcut".

Din accentele sincere ale acestei scrisori a unui om simplu către un „puternic" din București, se poate vedea cu ușurință, cât de adâncă este credința țăranului nostru, în reforme și în școală. El își închipue că dacă ar putea sta de vorbă cu oamenii tari de la București și dacă și-ar putea el vărsa focul în voe, atunci toate cele „multe de făcut" s'ar pune la cale gospodărește și toate s'ar îndrepta. Corespondentul lui Nică Marin este și el victima credinții în leacurile ușoare, pentru a îndrepta suferințele rurale, cum sânt mai toți orășenii cari se ocupă de țărani. O școală de meserii pentru fete și băeți, covoare, bucătărie orășenească, credite, reduceri sau scutiri de dări către stat, dreptul de a paște vitele ori unde și mai ales în pădurile statului, etc., iar după ce se strică timpul, taclale nesfârșite, luni de zile de a rândul, în jurul paharului de țuică!...

Nu există materie la noi în țară, în care haosul părerilor diferite să fie mai complect de cât în materia agricolo-țărănească, deși toate aceste păreri pleacă de la cea mai desăvârșită bună voință și de multe ori de la cea mai curată desinteresare.

Țăranii au nevoe, fără în-

(Continuare in pag. 2-a)

D. SVETKOVICI, noul prim ministru al Jugoslaviei

NOUL CĂLĂU

Desfourneux, noul călău al Franței și ajutorul său Obrecht

SCRISORI DIN LONDRA

Anglia și chestiunea irlandeză

de AUGUR

Londra, Februarie

Este cu adevărat extraordinar ce puțin efect au produs asupra opiniei publice engleze bombele puse de republicanii irlandezi în câteva puncte ale metro-ului din Londra. Iată o strălucită dovadă a sângelui rece al populației.

Nu trebue ca străinătatea să-și facă iluzii în privința aceasta, căci englezul, mare pacifist, nu cedează niciodată în fața amenințărilor. Se înșeală acei cari cred că englezul este slab în fața pericolului. In privința aceasta, ne amintim un incident. Are o vechime de 25 de ani. Nu credem însă că a fost povestit. In tot cazul, nu a pierdut nimic din savoarea lui.

Faptul s'a petrecut în 1914, cu 2 zile înainte de declararea războiului. In fața camerei portarului, în hall-ul aristocraticului St. James's Club, doi oameni se opriseră în fața unei tăblii acoperită cu postav verde, pe care erau afișate ultimele telegrame ale agențiilor. (Tăblia aceasta se găsește și astăzi în acelaș loc). Unul din cei doi domni era consilierul ambasadei germane, celalt primul secretar, d. von Hoesch. Cei doi diplomați citeau cu atenție telegrama care anunța dezordinile din tabăra cavaleriei britanice dela Curragh, în Irlanda. Unul din ei a spus celuilalt: „Cum vrei ca oamenii aceștia să se bată cu noi?" Agentul unei puteri străine, care se afla îndărătul perechii indiscrete, a notat cu îngrijire cuvintele lor. Aceasta, după cum ze

(Continuare in pag. 2-a)

A cincea aniversare a morții victimelor căzute la Paris cu ocazia turburărilor dela 6 Februarie 1934 a fost comemorată în piața Concordiei, unde au fost depuse foarte multe coroane și jerbe de flori